

SAMODZIELNOŚĆ

BRZEZIE - DĄBROWA - GRODKOWICE - GRUSZKI - KŁAJ - ŁĘŻKOWICE - ŁYSOKANIE - SZARÓW - TARGOWISKO

Przedszkolaki witają Panią Jesień

- 6** 100-lecie śmierci Władysława Żeleńskiego
- 2** Oficjalnie otwarcie sali gimnastycznej w Grodkowicach
- 10** Spotkanie autorskie przy świecach
- 16** Jesteśmy widoczni na drodze
- 11** Zbiórka kramy dla potrzebujących zwierzków

INWESTYCJE

Parking w Kłaju już gotowy

W Kłaju przy stacji PKP zakończyły się prace nad budową parkingu typu Park and Ride. W miejscu tym powstało 60 nowych miejsc postojowych w tym 4 dla osób niepełnosprawnych. W ramach realizacji tego zadania powstał również chodnik, dzięki któremu w bezpieczny sposób można przejść z parkingu na dworzec. Tam także powstały stanowiska do pozostawienia rowerów.

Wykonanie tego zadania ułatwiła dotacja pochodząca z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w kwocie 654.260,88 złotych.

Parking jest przede wszystkim przeznaczony dla osób niepełnosprawnych, korzystających z komunikacji jaką jest pociąg. Brak miejsc postojowych jest szczególnie widoczny w godzinach szczytu i w weekendy kiedy wzmożony jest ruch turystyczny osób korzystających z Miejsca Obsługi Rowerzystów.

Ta inwestycja ma przynieść również wymierne korzyści jeśli chodzi o stan powietrza.

Oliwia Golarz

Oficjalnie otwarcie sali gimnastycznej w Grodkowicach

1 października zapisze się na stałe w historii Grodkowic. Tego dnia w Szkole Podstawowej nastąpiło uroczyste otwarcie sali gimnastycznej, które było spełnieniem marzeń i uwieńczeniem wieloletnich starań lokalnej społeczności.

Oficjalna część uroczystości odbyła się w nowej sali gimnastycznej, a rozpoczęło ją wspólnym odśpiewaniem hymnu. Dyrektor Szkoły Pani Iwona Marzec w imieniu własnym i organizatorów powitała wszystkich przybyłych gości, a byli to:

reprezentujący Wojewodę Małopolskiego Pan Dyrektor Jacek Kowalczyk, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego Pan Józef Gawron, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego Pan Łukasz Smółka, Małopolski Wicekurator Oświaty Pani Halina Cimer, Ksiądz proboszcz Parafii Brzezina Stanisław Maroszek, Ksiądz proboszcz Parafii Łęzkowice Stanisław Śliwa, Starosta Powiatu Wielickiego Pan Adam Kociołek, Przewodniczący Rady Powiatu Pan Tomasz Tomala, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Pan Zdzisław Prochwicz, Dyrektor Departamentu Funduszy Unijnych Pan Roman Wcisło, Wójt Gminy Kłaj Pan Zbigniew Strączek, Architekt Pan Michał Fedak, Przedstawiciel wykonawcy – kierownik robót Pani Aneta Chaupska, Sekretarz Gminy Kłaj Pan Zbigniew Fic, Dyrektor GZEAS'u Pan Kazimierz Sroka,

Dyrektorzy szkół i przedszkoli Gminy Kłaj:

Pani Małgorzata Sobkiewicz,
Pani Patrycja Winzer,
Pani Elżbieta Rybka,
Pani Jadwiga Kluz,
Pani Wiesława Kozień,
Dyrektor GOPS'u Pan Bogdan Czyż,
Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kłaju Pani Kamila Polak,
Dyrektor Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Wieliczce Pani Maria Włodarz,
Dyrektor Centrum Kultury w Kłaju Pani Magdalena Godzic El Hossen,
Prezes Wodociągów Gminy Kłaj Pan Leszek Makowiecki,

Emerytowani i byli Dyrektorzy, nauczyciele i pracownicy tej szkoły:

Pani Genowefa Kowal,

2

Pani Krystyna Raga – Łuczkiewicz,
Pani Zofia Turecka,
Pani Kazimiera Kaczmarczyk,
Pan Wojciech Biernat,
Pani Celina Niedziocha,
oraz Pan Sławomir Wiśniewski syn Pani Zofii Wiśniewskiej,
Radni Gminy Kłaj,
Skarbnik Gminy Kłaj Pani Agnieszka Skowronek,
Sołtysi Gminy Kłaj,
Przewodnicząca Rady Rodziców Pani Eliza Turecka,
Pan Piotr Rajca,
Pan Grzegorz Chudzik.

Następnie Ksiądz Proboszcz Stanisław Maroszek dokonał poświęcenia nowo wybudowanego obiektu. Po nim nastąpiło najbardziej doniosłe wydarzenie tego dnia, mianowicie akt przecięcia wstęgi, które ostatecznie potwierdziło, że sala gimnastyczna została oddana do użytku i odtąd ma służyć idei upowszechniania sportu w środowisku lokalnym.

W przemówieniu Pani Dyrektor przedstawiła historię budowy sali gimnastycznej, jak również ze wzruszeniem podziękowała wszystkim zaangażowanym w realizację tej dużej inwestycji. Następnie przekazała mikrofon zaproszonym gościom. W przemówieniach oficjeli nie brakowało gratulacji i życzeń, kierowanych szczególnie do uczniów. Życzono im powodzenia w rozgrywkach sportowych, wręczając przy tym, na dobry początek, prezenty, głównie w postaci sprzętu sportowego.

W drugiej części uczniowie szkoły przygotowali piękny i barwny program artystyczny. Oczywiście zebranych cieszył Polonez, Belgijka oraz Waka Waka. Zmysły słuchu zachwyciła natomiast Martynka Kutek uczennica klasy VII swoją rewelacyjną grą na skrzypcach. Precyzyjne ruchy i zwinność prezentowali wyjątkowo utalentowani karatecy, w tym również uczniowie grodkowickiej szkoły, z Krakowskiego Klubu Karate Tradycyjnego pod baczny okiem senseia Rafała Wajdy. Pani Ewa Lipińska – Glica wraz ze swoją grupą z Akademii Ruchu zaprosili gości do obejrzenia pokazu talentów tanecznych do muzyki jazz, hip hop, a nawet disco.

Nie mogło również obyć się bez prezentacji multimedialnej, ukazującej fotografie z wszystkich etapów budowy sali gimnastycznej.

Wisienką na torcie był występ Młodzieżowo-Dziecięcego Zespołu Góralskiego „Jaferniocek”

Młodzi muzycy zaprezentowali największe przeboje ze swojego repertuaru.

Oliwia Golarz, Anna Kokoszka

INWESTYCJE

WNIOSEK O ROZLICZENIE DOTACJI w ramach projektu pn. „Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza w gminie Kłaj, poprzez wymianę kotłów węglowych na źródła ciepła zasilane gazem i biomasą etap II”

Wnioski o rozliczenie dotacji są przyjmowane według terminów określonych w podpisanej UMOWIE. Od dnia wskazanego w §2 pkt 1 (str. 2) nie później niż do dnia określonego §4 pkt 1 (str. 4) - termin końcowy przekazania wniosku o rozliczenie dofinansowania według zapisu umowy.

W wyjątkowych przypadkach, po wcześniejszym ustaleniu z Gminą (minimum 30 dni) jest możliwość złożenia wniosku o rozliczenie dofinansowania przed wyżej wskazanym terminem. W harmonogramie realizacji budżetu gminy wypłata środków na ten program została zaplanowana zgodnie z terminem określonym w §4 pkt 1 (str. 4) umowy.

Ponadto przypominamy, że do wniosku o rozliczenie dofinansowania należy dołączyć:

1. Oryginał faktury:

Zgodnie z Regulaminem – na fakturze winny znajdować się następujące pozycje:

1. Demontaż i likwidacja starego źródła ciepła, (na demontaż jest udzielane dofinansowanie)
2. Zakup i montaż nowego źródła ciepła (producent, model/typ, konkretna moc kotła): kwota netto/ brutto
3. Modernizacja instalacji c.o. w zakresie wynikającym z oceny energetycznej: kwota netto/ brutto

2. Potwierdzenie dokonania zapłaty faktury

3. Protokół odbioru podpisany przez Inwestora i Wykonawcę zawierający uproszczony kosztorys wykonanych prac i wysokości poniesionych wydatków (przykładowy kosztorys poniżej) – według dostarczonego formularza lub do pobrania na naszej stronie.

4. Protokół likwidacji starego źródła ciepła – według dostarczonego formularza lub do pobrania na naszej stronie.

5. Dokumentacja techniczna oraz stosowne decyzje/ zezwolenia - jeśli są wymagane tj.:

- **główna próba szczelności** podpisana przez Inwestora i Wykonawcę (wraz z aktualnymi uprawnieniami tj. decyzja o nadanych uprawnieniach oraz zaświadczenie o opłaconej izbie inżynierów) w przypadku wymiany paliwa stałego na paliwo gazowe,
- **opinia kominiarska** dotycząca prawidłowego podłączenia danego typu kotła do sprawnych przewodów i kanałów wentylacyjnych oraz spalinowych,
- **podbita karta gwarancyjna** przez uprawnionego serwisanta z wpisem o pierwszym rozruchu i uruchomieniu urządzenia,
- **w przypadku wykonania przyłącza gazowego:** prawomocne pozwolenie na budowę/ zgłoszenie we właściwym Wydziale Starostwa Powiatowego w Wieliczce wraz z zawiadomieniem o zakończeniu budowy PINB w przypadku wymiany paliwa stałego na paliwo gazowe,
- **dokument, z którego wynika moc nowego urządzenia grzewczego.**

6. Atest/ deklaracja dla nowego źródła ciepła - kserokopia aktualnego dokumentu – **potwierdzającego spełnienie wymagań EKOPROJEKTU zgodnie z Dyrektywą 2009/125/EC (2009/125/WE)** np. kserokopią certyfikatu energetyczno-emisyjnego, wydanego przez laboratorium badawcze posiadające akredytację Centrum Akredytacji – w przypadku montażu kotła węglowego i na biomasę.

Przykładowa faktura, kosztorys, karta energetyczna, wzór zaświadczenia oraz wnioski o rozliczenie dofinansowania dostępne są na stronie: www.klaj.pl w zakładce „dla Mieszkańca”-> „Infrastruktura”-> „wymiana kotłów”.

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Rozpoczęto kolejną inwestycję w Grodkowicach

Niezwłocznie po podpisaniu umowy na budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego, teren aktualnego boiska zmienił się w teren budowy. Zniszczony i niebezpieczny asfalt zastąpi nawierzchnia poliuretanowa, a na koniec zamontowane zostaną piłkochwyty.

Zadanie pn. „Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej w miejscowości Grodkowice, Gmina Kłaj” dofinansowana jest z programu Małopolska Infrastruktura Rekreacyjno - Sportowa w kwocie: 250 tysięcy złotych. Dotacja ta pokryje 47% kosztów całości zadania, natomiast resztę środków zabezpieczono w budżecie Gminy Kłaj.

Prace realizowane są przez firmę: GREENSPORT Anna Straszewska.

Oliwia Golarz

„Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza w gminie Kłaj, poprzez wymianę kotłów węglowych na źródła ciepła zasilane gazem i biomasą etap II”

Szanowni Mieszkańcy,

Osoby, które wstępnie zakwalifikowały się do projektu (po audycie energetycznym) pn. „Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza w gminie Kłaj, poprzez wymianę kotłów węglowych na źródła ciepła zasilane gazem i biomasą etap II” dofinansowanie projektu z UE: 2 867 883,22 zł zapraszamy do podpisywania umów z Gminą na wymianę starego źródła ciepła na nowe.

Umowy będą podpisywane w dniach:

- 8 listopad od godz. 9:00 do godz. 14:00
- 17 listopad od godz. 9:00 do godz. 14:00

Prosimy o telefoniczne ustalenie terminu osób zakwalifikowanych **(po audycie energetycznym)** **do dnia 29 października 2021 r.**

tel. 12 284-11-00 wew.: 36.

Do tych Mieszkańców, którzy w tych dniach uzgodnią termin podpisania umowy zostanie następnie wysłane pismo wraz z załącznikami do Umowy.

Informuję, iż w celu zawarcia umowy niezbędne będzie okazanie dowodu osobistego oraz numeru rachunku bankowego będącego własnością Inwestora, na który zostanie przekazane dofinansowanie.

Przypominamy o zapoznaniu się z regulaminem dofinansowania wymiany nieekologicznych urządzeń grzewczych w gospodarstwach domowych oraz wzorem umowy udostępnionym pod adresem:

<http://www.klaj.pl/dla-mieszkancow/infrastruktura/wymiana-kotlow>

Ważne:

Wszelkie prace związane z wymianą źródła ogrzewania mogą się rozpocząć dopiero po podpisaniu umowy pomiędzy właścicielem budynku, a Gminą Kłaj.

Dotacja nie zostanie przyznana, jeśli w budynku pomimo spełnienia wszystkich w/w wymagań:

- zarejestrowana jest działalność gospodarcza
- w ciągu najbliższych 8 lat planowane jest zarejestrowanie działalności gospodarczej.

Lista osób chcących wziąć udział w projekcie jest już zamknięta.

W przypadku niepodpisania umów przez mieszkańca w konkretnych terminach, skontaktujemy się z osobami z listy rezerwowej.

Magdalena Brociek

INFORMACJE

100-lecie śmierci Władysława Żeleńskiego

9 października w Pałacu Żeleńskich, Fundacja im. Władysława Żeleńskiego we współpracy z Gminą Kłaj, zorganizowała ujmujący koncert muzyki poważnej. Okazją do tego wydarzenia stała się setna rocznica śmierci Władysława Żeleńskiego, wybitnego kompozytora pochodzącego właśnie z Grodkowic.

W programie znalazły się m. in. nowo odkryte kompozycje fortepianowe, a wśród nich utwory napisane przez tego kompozytora w wieku 11 lat. Swym sopranowym głosem zachwycała Pani Marta Trybulec przy akompaniamencie fortepianowych melodii wygrywanych przez Panią Marię Gabryś-Heyke. Natomiast o miłą atmosferę zatroszczył się prowadzący Pan Ireneusz Trybulec.

Przedsięwzięcie finansowane z dotacji Gminy Kłaj.

Oliwia Golarz

„XI Mini Playback Show” w Kłaju

Na scenie sali widowiskowej Urzędu Gminy Kłaj, 21 października już po raz JEDENASTY, artystyczne umiejętności prezentowali podopieczni Środowiskowych Domów Samopomocy oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej z terenu Powiatu Wielickiego, Bocheńskiego i m. Kraków.

Po długiej nieobecności na scenie, braku kontaktów i możliwości osobistych spotkań był to bardzo ważne wydarzenie dla osób niepełnosprawnych i placówek, do których uczęszczają na co dzień. Pomimo obostrzeń udało nam się spotkać w kameralnym, okrojonym gronie.

Pomysłodawcą i realizatorem imprezy od samego początku jest Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Dobro Dziecka” z Brzezia oraz Powiat Wielicki, który współfinansował konkurs.

Głównym celem organizacji tego wydarzenia było umożliwienie i ułatwienie osobom niepełnosprawnym zdobywania nowych umiejętności, rozwijania talentów oraz ich pasji. Ponadto dzięki zorganizowanemu show Stowarzyszenie rozpromowało sztukę osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym, doceniając ich zdolności.

Jury, jak i zgromadzona publiczność była pod ogromnym wrażeniem wysokiego poziomu zaangażowania oraz wartości artystycznych każdego wstępu. W sumie wystąpiło 9 solistów, 8 zespołów z 7 placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Do jury zostały zaproszone osoby ze społeczności lokalnej:

- Pani Aida Amer – pisarka, autorka książek między innymi „Popiołem i Cieniem”, „Opowieści spod oliwnego drzewa”,
- Pani Janina Pucharska – prezes Stowarzyszenia „Dobro Dziecka” z Brzezia,
- Pani Jadwiga Skoczek – radna Powiatu Wielickiego.

Na scenie artyści zaprezentowali się w dwóch kategoriach: solowej oraz zespołowej. **Soliści zaprezentowali takie utwory jak:**

- Środowiskowy Dom Samopomocy z Tomaszkowic: Czesław Niemen „Sen o Warszawie”,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej z Podolan: Zbigniew Wodecki „Lubię wracać tam gdzie byłem”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Zagórzan: 4 non Blondes „Whats up”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Muchówki: Michał Szpak „Color of your life”,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej z Krakowa Os. Centrum C7: Maryla Rodowicz „Małgośka”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Brzezia: Irena Jarocka „Motylem jestem”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Niepołomic: Janusz Laskowski „Żółty jesienny liść”.

W kategorii solowy zespół terapeutów:

- Środowiskowy Dom Samopomocy z Muchówki: Majka Jeżowska „Marzenia się spełniają”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Brzezia: Helena Wondrackowa „Malowany dzbanku”.

W kategorii występ zespołów:

- Środowiskowy Dom Samopomocy z Tomaszkowic: Krzysztof Krawczyk „Mój przyjacielu”,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej z Podolan: Don Vasył „My cyganie”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Zagórzan: Sanah i Vito Bambino „Ale Jazz”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Muchówki: Andrzej Rosiewicz „Chłopcy radarowcy”,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej z Krakowa Os. Centrum C7: Krzysztof Krawczyk „Z Tobą pójde jak na bal”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Brzezia: Ziuta Szprychowa „Zwyczajny kameleon”.

W kategorii występ zespołów terapeutów:

- Środowiskowy Dom Samopomocy z Muchówki: Al. Bano i Romina Power „Felicita”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Brzezia: Bruno Mars „The lazy song”.

Jury w trakcie oceny brało pod uwagę charakteryzację, ruch sceniczny, poziom odwzorowania oryginału, znajomość utworu i tekstu oraz oryginalność wykonania. Najwyżej w kategorii solowej oceniono występ przedstawicielki ŚDS z Brzezia. Drugie miejsce przypadło przedstawicielce ŚDS Zagórzany, a trzecie artyście z ŚDS z Tomaszkowic.

Jako zespół pierwsze miejsce zdobył ośrodek z Tomaszkowic, drugie Warsztaty Terapii Zajęciowej z Podolan, a trzecie ŚDS z Muchówki. Nagrodzeni zostali również za pierwsze miejsce terapeuci z ŚDS w Brzeziu i drugie miejsce ŚDS z Muchówki.

Co przyniesie kolejny rok, jakie wystąpią zespoły i soliści? Co rok poprzeczka w konkursie podnoszona jest coraz wyżej. Już nie możemy się doczekać XII edycji konkursu.

Pragniemy podziękować Pani Magdalenie Tocie- fotograf, za wykonanie przepięknych zdjęć, które służyły jako dekoracja podczas występu solowego oraz Panu Robertowi Szczudło z Firmy Fotograficznej RS Vision za dofinansowanie wydruku zdjęć.

autor i foto Ewelina Makowiecka-Sieńko

INFORMACJE

„Bohaterka z Łysokań”

Pani Paulina Baron, mieszkanka wsi Łysokanie, bo o Niej piszę w dniu 28.09 br. była czynnym świadkiem niecodziennej sytuacji, jaka miała miejsce we wsi Szarów. Jak co dzień, wracała przez Szarów na swoim rowerze, gdy nagle zauważyła nietypowo zaparkowany samochód na poboczu drogi. W środku samochodu starszy mężczyzna z opartą głową na kierownicy. Pani Paulina po wstępnych próbach kontaktu natychmiast wezwała pomoc i niezwłocznie przystąpiła do akcji ratującej życie. Pomimo ciężkiej pracy reanimacyjnej Pani Pauliny oraz zespołu ratowników medycznych nie udało się uratować mężczyzny. Postawa Pani Pauliny jest godna do naśladowania zwłaszcza w tak trudnych czasach, a Jej odwaga i poświęcenie jest wspaniałym świadectwem troski o drugiego człowieka i miłości do życia.

„Pani Paulinko jako sołtys wsi Łysokanie jestem z Pani dumny, całe Łysokanie są dumne z tak wspaniałej mieszkanki”.

Sołtys Sołectwa Łysokanie: Krzysztof Sołtys

Pierwsze spotkanie w ramach realizowanego projektu „Aktywny Senior”

W dniu 13 września o godzinie 18.00 w sali widowiskowej Urzędu Gminy Kłaj odbyło się pierwsze spotkanie w ramach realizowanego projektu „Aktywny Senior”, dofinansowanego ze środków otrzymanych od Wojewody Małopolskiego.

Wykład dotyczący radzenia sobie ze stresem związanym między innymi z izolacją - jak odbudować kontakty i wrócić do normalnego życia po epidemii, prowadziła psycholog Pani Monika Solarz. Seniorzy dopisali frekwencją i w spotkaniu uczestniczyło ponad 50 osób. Po wykładzie uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań, aby pogłębić swoją wiedzę z zakresu omawianego zagadnienia.

Magdalena Baster

Kondolencje

Wyraży głębokiego współczucia
oraz słowa otuchy
dla

Pani Ewy Puścizny
Radnej Gminy Kłaj
z powodu śmierci
Mamy
Ś.P. Haliny Kūbas

składają:
Wójt Gminy Kłaj,
Radni, Sołtysi
wraz z pracownikami
Urzędu Gminy
i jednostek organizacyjnych.

„Umarłych wieczność
dotąd trwa,
dokąd pamięcią
się im płaci.”

WISŁAWA SZYMBORSKA

„Nie żyjemy, aby umierać, ale umieramy, aby żyć wiecznie”

Bogdan Zeler

Kondolencje

Wyraży głębokiego współczucia oraz słowa otuchy
dla Pani Kamili Polak
Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kłaju
z powodu śmierci

Mamy
Ś.P. Elżbiety Baj

składają
Wójt Gminy Kłaj – Zbigniew Strączek
Radni, Sołtysi

wraz z pracownikami Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

Pisać każdy może, czyli warsztaty dla najmłodszych z Ewą Stadtmuller

Gwarnie i wesoło było podczas spotkania z pisarką Ewą Stadtmuller, która w dniu 29 września odwiedziła naszą bibliotekę. W zajęciach wzięły udział dzieci z klas drugich Szkoły Podstawowej w Kłaju.

Najmłodsi wspólnie z naszym Gościem recytowali wesołe wierszyki autorstwa Pani Ewy, rozwiązywali rymowane zagadki i rebusy. Z zaciekawieniem spoglądali na maskotki – bohaterów jej opowiadań, które jeden po drugim wyłaniały się z kolorowych plecaków przywiezionych przez autorkę. Na koniec dzieci zasypały pisarkę mnóstwem pytań, na które Pani Ewa odpowiadała z uśmiechem i cierpliwością.

Spotkanie odbyło się pod patronatem Mediateki – Biblioteki Miejskiej w Wieliczce.

Gminna Biblioteka Publiczna w Kaju

Piknik historyczny w Łysokaniach

25 września odbył się tradycyjny Piknik historyczny, czyli Dni Łysokań. Od samego rana, przy słonecznej pogodzie każdy, kto przybył na tzw. Błonia Łysokańskie, mógł podziwiać ciekawą wystawę pt. „Łysokanie kiedyś i dziś”. Do wspólnego świętowania i zabawy nie tylko mieszkańców Łysokań, ale i całej Gminy Kłaj zaprosiło Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kłaj, Rada Sołecka wraz z Sołtysem i Radnym tej miejscowości.

Piknikowanie rozpoczęło od meczu piłki nożnej dla dzieci w wieku od 10 do 15 lat na nowym, wielofunkcyjnym boisku. Natomiast zwieńczeniem sportowych rozgrywek był turniej dla dorosłych. W pięcioosobowych drużynach, o cenne nagrody i tytuł tej najlepszej rywalizowały dwie drużyny: Albatrosów kontra Pędzących imadeł. Podczas turnieju emocji nie brakowało. Zwinnością popisali się piłkarze pierwszej drużyny z wynikiem 4:1. Na zakończenie, gościnnie organizatorzy przedsięwzięcia zapewnili smaczny poczęstunek.

Sponsorzy wydarzenia:

- MG Serwis, Marcin Gruszecki, Szarów,
- Auto Centrum, Dorota i Marek Juszczyk, Łysokanie,
- Apteka Promienna Kłaj,
- Hurtownia płytek gresowych i ceramicznych – GresOutlet, Targowisko.

Zadania dofinansowane z dotacji Gminy Kłaj.

Oliwia Golarz

Spotkanie autorskie przy świecach

Przy ciepłym świetle świec, melodii skrzypiec i pianina oraz w miłym gronie... W takiej właśnie atmosferze odbył się wieczorek przy świecach, który jednocześnie był spotkaniem autorskim z Aidą Amer.

Na to wyjątkowe wydarzenie do Domu Kultury w Targowisku zaprosiło niezastąpione grono członków Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Targowisko, które aktywnie działa nie tylko na rzecz mieszkańców Targowiska, ale i całej Gminy Kłaj. I tak jak na każdej organizowanej przez nich imprezie – tym razem również nie brakowało widowni. Licznie zgromadzonych miłośników czytelnictwa, miłym słowem przywitała Pani Anna Wójtowicz – Wiceprezes SRWT, która następnie oddała głos pisarce.

Pani Aida jest autorką powieści pt. „Popiołem i cieniem”, która, jak sama nazywa, jest spacerem po ścieżkach wydeptanych tysiące lat temu. W podróż do Palestyny z czasów, gdy w ogrodzie jej dziadka kwitły mandarynki zabrała czytelników w powieści pt. „Rantis”. Napisała również powieść pt. „Uwolniony”. W pisarskim dorobku Pani Aidy znajdują się także książeczki dla dzieci tj. „Opowieści spod oliwnego drzewa” oraz „Zaczarowany ogród dziadka”. Prócz tego, Pani Aida jest archeologiem, a bodźcem do stworzenia „Popiołem i cieniem” stały się odkrycia archeologiczne na trasie autostrady w Targowisku. Co najważniejsze jednak – pisarka jest jedną z mieszanek tej właśnie miejscowości. Autorka posiada również palestyńskie korzenie, do których z sentymentem wraca nie tylko w swojej powieści, ale i podczas spotkań autorskich.

Ten miły, sobotni wieczór 25 września uświetniła swą grą skrzypaczka Karolina Fikas przy akompaniamencie muzycznym swojej mamy Urszuli Domareckiej – Fikas. Obie artystki zachwyciły wyjątkowymi kompozycjami muzyki klasycznej.

Na zakończenie, oczarowani pięknem opisów i słów goście otrzymali od autorki dedykacje i pamiątkowe wpisy do książek.

Oliwia Golarz

Tydzień Dobrego Chleba w przedszkolu w Dąbrowie

W dniach 11-15 października w Przedszkolu Samorządowym w Dąbrowie obchodziliśmy Tydzień Dobrego Chleba. W poniedziałek każde z dzieci otrzymało kubeczek z zakwasem oraz przepis na Chleb Przedszkolny. Dzieci razem z rodzicami przez cały tydzień dokarmiały zakwas, aby w czwartek był gotowy do upieczenia.

Piątek był dniem wieńczącym nasz Tydzień Dobrego Chleba. Każde z dzieci przyniosło upieczony w domu chleb. Radość dzieci była ogromna, wiele z nich z dumą w głosie opowiadało jak to pomagali rodzicom w wyrabianiu ciasta. Pomimo jednego przepisu, każdy chlebek był inny. Były chleby pszenne, żytnie, z czarnuszką, słonecznikiem, z pestkami dyni, z siemieniem lnianym, a nawet z żurawiną i orzechami. Znalazły się również chętnie dzieci, które przyniosły konfitury własnej roboty za co z całego serca dziękujemy. Ale tak naprawdę najważniejsze w całym tygodniu było to, że dzieci mogły upiec ten chleb same, od początku. Mogły obserwować jak najpierw rośnie zakwas, potem ciasto, aż w końcu jak z surowego ciasta wypieka się gotowy chleb.

Przeprowadzony w Naszym Przedszkolu Tydzień Dobrego Chleba miał na celu pokazać dzieciom i rodzicom, że pieczenie chleba, to nie żadna wiedza tajemna i że każdy z nas może upiec w domu zdrowy chleb.

Serdecznie dziękujemy wszystkim dzieciom i rodzicom, którzy włączyli się w naszą akcję promowania zdrowego odżywiania!

Anna Jamka

Wizyta Lekkiego Teatru Przenośnego w Szkole Podstawowej w Grodkowicach

14.10.2021 r. Szkołę Podstawową w Grodkowicach odwiedził Lekki Teatr Przenośny na co dzień działający przy Chorzowskim Centrum Kultury. Pani dyrektor Iwona Marzec na spektakl zaprosiła wszystkich pracowników szkoły obecnych, a także emerytowanych oraz grupę rodziców najbardziej zaangażowanych w prace wykończeniowe i porządkowe przy nowym szkolnym budynku.

Niewiele osób wie o istnieniu Lekkiego Teatru Przenośnego, choć ten działa już od osiemnastu lat. W 1998 roku Mirosław Orzechowski, wówczas nauczyciel na szkolnym etacie w grodkowickiej szkole, otrzymał zadanie polegające na przygotowaniu kilku scenek na 800-lecie Targowiska. Scenki zachwyciły, a amatorska grupa po sześciu latach aktywnej działalności przeniosła się do Chorzowa. W Chorzowie występuje po dziś dzień. A ponieważ słowo „lekki” w nazwie zobowiązuje – proponują swojej publiczności przede wszystkim komedie i tragikomedie.

Gościom zgromadzonym w nowej sali gimnastycznej zaproponowano najnowszy spektakl pod jaskrawym tytułem „Kurde balans i klas społecznych zmieszanie, czyli o tym jak trudna jest komunikacja pomiędzy osobnikami o odmiennym uposażeniu ideowym”. Jest to komedia która, opisuje nonsensy naszego życia codziennego, a jednocześnie jest plastrum

na nasze bóle. Trzy rewolucje w półtorej godziny. Wystąpienie przeciwko dobremu serduszkowi, z których może wynikać wiele zła i przeciw złemu serduszkowi, z których też nic dobrego nie wynika. Autorem i reżyserem sztuki jest pan Mirosław Orzechowski. Muzykę napisał pan Wojciech Kiwer, a zagrali: osobnik 1 – Wojciech Pyttel, osobnik 2 (Stanisław) – Szymon Szymański, osobnik 3 (Aleksander) – Bartosz Pyrzanowski i Piotr Stanisławski, osobnik 4, płci najwyraźniej żeńskiej (Fryderyka) – Beata Dziuba.

Komedia zachwyciła widzów. Aktorzy zostali obdarzeni gromkimi brawami. Po spektaklu zarówno aktorzy, jak i widzowie zostali zaproszeni na kawę i ciasto. Wszyscy chętnie przystali na pomysł pani dyrektorki aby mając takie możliwości lokalowe częściej organizować podobne imprezy dla lokalnej społeczności. Żegnając się z Lekkim Teatrem Przenośnym otrzymaliśmy zapewnienie o kolejnych odwiedzinach z nową sztuką.

Anna Kokoszka

Zbiórka kramy dla potrzebujących zwierzaków

W dniach od 4 do 15 października przedszkolaki z Dąbrowy dołączyły do zbiórki karmy dla zwierząt. Akcja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Dziękujemy wszystkim za okazane serduszka. Wszystko trafiło już do potrzebujących zwierzaków, które znajdują się pod opieką Stowarzyszenia Bochnianie Bezdomniakom.

Weronika Walczak

Chłopcy górą!

30 września obchodzimy Dzień chłopaka. W przedszkolu w Brzeziu również świętowaliśmy ten dzień.

Chłopców złożyliśmy życzenia, zostali również obdarowani prezentami w postaci samochodu, z czego byli bardzo zadowoleni. W tym miejscu chciałabym podziękować wspaniałej Radzie Rodziców, która jak zwykle stanęła na wysokości zadania i zakupiła piękne prezenty oraz jak zawsze potrafiła się zorganizować w krótkim czasie. Wszystkim naszym przedшкоlnym chłopakom życzymy uśmiechu na twarzy i dziecięcej radości.

Karolina Kukiełka

Dzień Chłopaka w Przedszkolu w Grodkowicach

Dnia 30 września obchodziliśmy w naszym Przedszkolu Dzień Chłopaka. W grupie Misie obchodom tego święta towarzyszył motyw superbohatera. Chłopcy przy dopingu koleżanek wykonywali konkurencje zręcznościowe, by udowodnić, iż zasługują na miano Supermana. Brawo!

Dziewczynki wykonały dla chłopców laurkę z ich rącek z ulubioną postacią – Ninjago. Tygryski tego dnia wyłonili w drodze ciekawych zabaw – mistrza celnego rzutu i mistrza parkietu, wzięli udział w wyzwaniu pt. „Fryzjer” zaplatając warkocze, a także uczestniczyli w zabawach muzyczno-ruchowych. Smerfy rozpoczęły świętowanie od ułożenia hasła „Dzień chłopaka” z rozsypanki literowej, następnie w drodze ekspresji słownej wymieniali cechy uprzejmego chłopca, stanęli do konkurencji, by wyłonić Mistrza Sprawności i Omnibusa, a także rozwiązywali quiz „Wiem jak się zachować”.

W każdej z grup mali mężczyźni obdarowani zostali serdecznymi życzeniami, uściskami i tatuażami. Bardzo dziękujemy Rodzicom Przedszkolaków za przygotowanie słodczych oraz upominków.

Justyna Trzaskalska

Dzień Chłopca w Przedszkolu w Dąbrowie

Dzień Chłopca w Przedszkolu w Dąbrowie nie obył się bez echa. Dziewczynki przygotowały dla swoich kolegów miłe niespodzianki, ważne były też życzenia i uściski. Drodzy Chłopcy, dobrze że Was mamy.

Renata Kalisz

Dzień Dziewczynek w przedszkolu w Grodkowicach

Dzień Dziewczyn, inaczej Międzynarodowy Dzień Dziewczynek to święto, które rokrocznie obchodzone jest 11 października. Święto to zostało ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Jego celem jest przybliżenie społeczeństwu szczególnych wymagań przed jakimi stoją dziewczęta na całym świecie.

W naszym przedszkolu radosna atmosfera panowała już od samego rana. W tym szczególnym dniu wszystkie dziewczynki otrzymały serdeczne życzenia i upominki. Chłopcy tradycyjnie zaśpiewali swoim koleżankom uroczyste 100 lat. Dziewczynki wzięły udział w wielu konkursach. Rywalizowały o tytuł: „Miss Zgadywanek”, „Miss Szybkości”, „Miss Liczenia”, „Miss Parkietu”, „Miss Zręczności”. Wiele radości sprawiły wszystkim dzieciom przygotowane z tej okazji zabawy muzyczno-ruchowe. Na koniec dziewczynki z grup „Misie” i „Tygryski” zostały obdarowane koronami, a dziewczynki z grupy „Smerfy” laurkami wykonanymi przez rówieśników.

Bożena Kmiecik

Dzień Kropki w Przedszkolu w Dąbrowie

15 września 2021 roku przedszkolaki z Dąbrowy obchodzili Międzynarodowy Dzień Kropki. Tego dnia wszyscy mieliśmy na sobie ubrania wypełnione kolorowymi kropkami.

Międzynarodowy Dzień Kropki to święto, które od 2008 roku stwarza okazję do budowania pewności siebie, odkrywania talentów i pobudzania wyobraźni dzieci, młodzieży i dorosłych. Wszystko rozpoczęło się w 2003 roku, kiedy Peter H. Reynolds wydał książkę dla dzieci „The Dot” (czyli „Kropka”), w której opowiedziana została historia małej Vashtii. Nieśmiała dziewczynka, dzięki mądrej nauczycielce od plastyki, uwierzyła w siebie i poznała swój talent, inspirując tysiące nauczycieli do działania i celebrowania Dnia Kropki.

Dzień Kropki i w naszym przedszkolu stał się doskonałą okazją do zabawy. We wspólnych działaniach dzieci odkrywały swoje talenty, pobudzając wyobraźnię i wspólnie się bawiąc. Szukaliśmy kropek w sali, tworzyliśmy swoje obrazki z kropką.

To był dzień pełen wspaniałej zabawy.

Weronika Walczak

Dzień Dziewczynek w przedszkolu w Targowisku

Jak to dobrze być dziewczynką
Być brunetką lub blondynką.
Bez powodu można płakać,
tym za serce chłopców łapać.

Można bawić się lalkami,
stać przed lustrem godzinami.
Można stroić się do woli,
co chłopakom nie przystoi.

Można wzdychać godzinami,
można płacić uśmiechami,
pod pantoflem trzymać brata,
być dla taty pępkiem świata...

Serca podbić słodką minką...
Tylko trzeba być dziewczynką,
bo dziewczynką być, jak wiecie,
to najlepsza rzecz na świecie!

11 października w grupie „Biedronek” obchodziliśmy „Dzień Dziewczynek”. Chłopcy wręczyli koleżankom dyplomy oraz zaśpiewali „Sto Lat”. Nie zabrakło również słodkiego poczęstunku. Na buziach dziewczynek cały dzień królował uśmiech, a chłopcy dołożyli wszelkich starań, aby czuły się one w tym dniu wyjątkowe, jak prawdziwe księżniczki. Cały dzień obfitował w radość, śmiech i zabawę.

Anna Kukiela

Służby mundurowe w przedszkolu

22 września mieliśmy okazję gościć w przedszkolu w Brzeziu policjantów. Dzieci były bardzo zaciekawione wizytą tak wyjątkowych gości.

Okazało się, że Policja przybyła do nas z pewną misją. Opowiedziała dzieciom o bardzo ważnym zagadnieniu, jakim jest bezpieczeństwo. Okazało się, że dzieci na ten temat mają dużo do powiedzenia. Zapoznali również przedszkolaki z tym, na czym polega praca policjanta oraz jakimi narzędziami posługuje się na co dzień. Na koniec dzieci zostały obdarowane pewnym tajemniczym pudełkiem, w którym jak się okazało, były różne pomoce, które z pewnością wykorzystamy do zajęć plastycznych. Prace na pewno będą wyjątkowe, w końcu to prezent od prawdziwych policjantów. Bardzo dziękujemy za wizytę i zapraszamy na kolejne spotkanie.

Karolina Kukiela

Dzień Przedszkolaka w Przedszkolu w Grodkowicach

W dniu 20 września obchodziliśmy święto Narodowego Dnia Przedszkolaka. Na sam początek dzieci odśpiewały hymn Przedszkolaka, następnie zapoznały się z krótką historią ustanowienia tego święta, nie obyło się także bez odśpiewania „Sto lat” i złożenia życzeń wszystkim najlepszemu dla naszych Przedszkolaków.

Tego dnia nie zabrakło zorganizowanych zabaw i konkurencji sportowych, były także tańce, zabawy z balonami, słowne zagadki oraz zabawy zręcznościowe i zabawy z chustą animacyjną. Przedszkolaki dodatkowo uczuły ten dzień słodkim poczęstunkiem, a na pamiątkę otrzymały okolicznościowy dyplom, kwiatki i miecze z balonów.

Agnieszka Biłos - Łacny

Dzień Przedszkolaka w Przedszkolu w Dąbrowie

20 września obchodziliśmy w naszym przedszkolu Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka. To świetna okazja do zabawy i wspólnego świętowania. Z każdej sali słychać było śmiech dzieci przy dźwiękach rytmicznej muzyki, podczas zabaw integracyjnych i konkurencji sportowych. Dzieci otrzymywały medale z okazji swego święta, bawiły się chustą i balonami, rozwiązywały ciekawe zadania. Mamy nadzieję, że to święto na dobre zagości w naszym przedszkolu.

Renata Kalisz

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu w Szkole Podstawowej w Kłaju

Od 16 do 22 września trwał Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, w którym nasza szkoła po raz kolejny brała udział. ETZT to promocja ekologicznych form mobilności, takich jak: środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszcy. Hasło tegorocznej kampanii to: „Korzystaj ze zrównoważonej mobilności. Dbaj o zdrowie”.

W klasach odbyły się tematyczne pogadanki, które w tym roku skupiały się głównie na:

- propagowaniu postaw i zachowań proekologicznych,
- uświadamianiu istniejących zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska
- zachęceniu jak największej liczby osób do używania alternatywnych form transportu, takich jak komunikacja publiczna, piesza lub rowerowa,
- zwiększeniu świadomości oraz informowaniu o negatywnych konsekwencjach tradycyjnego transportu spalinowego,
- stworzeniu miejsc zamieszkania bardziej przyjaznych mieszkańcom.

Ponadto w klasach młodszych układaliśmy hasła promujące postawy sprzyjające zdrowiu, środowisku i promocji transportu zbiorowego, następnie dzieci namalowały do ułożonych haseł obrazy na folii stretch.

Jak, co roku odbył się również dzień bez samochodu, kto tylko mógł zamienić cztery koła na dwa.

Anna Margielewska

Do przedszkola w Szarowie zawitała Pani Jesień

*Przyszedł do nas wrzesień,
a z nim Pani Jesień.
Kosz kolorów miała.
Listki malowała.*

23 września do naszego przedszkola zawitała Pani Jesień. Ten dzień przepełniony był jesiennym klimatem, przedszkolaki rozwiązywały zagadki jesiennie, opowiadały o zmianach zachodzących w przyrodzie, na powitanie Jesieni zaśpiewały piosenkę, tworzyły piękne prace plastyczne. Przedszkolaki pobudziły wszystkie zmysły, zapoznały się z zapachem lawendy, konsystencją miodu, wprawiały w ruch wiatrowe dzwoneczki. Dziękujemy wszystkim dzieciom, które przyniosły znalezione przez siebie jesiennie dary, które ozdobiły przedszkolne kąciki przyrodnicze.

Wychowawcy grup

Warsztaty na temat fonoholizmu

W dniu 4 października 2021 roku w klasach od 5 do 8 Szkoły Podstawowej w Targowisku odbyły się warsztaty na temat fonoholizmu. Przeprowadzili je Maksymilian Żabski, Ada Skrzypek, Dawid Wrzesiński i Magda Więcek ze Stowarzyszenia Młody Dolny Śląsk.

Podczas warsztatów prowadzący opowiedzieli uczniom, w jaki sposób tworzy się mechanizm uzależnienia. Powstaje on na takiej samej zasadzie jak uzależnienie od środków psychoaktywnych, dlatego tak trudno leczyć uzależnienie od telefonu. Atrakcyjne pod względem wizji i dźwięku treści pobudzają mózg do wydzielania dopaminy, która uzależnia od telefonu komórkowego.

Prowadzący omówili mechanizmy, które wykształciły się w mózgu na przestrzeni czasu, np. mechanizm *walcz i uciekaj*. Dominuje niepokój płynący z obecności telefonu, który ciągle wibruje i na który bez przerwy reagujemy. To on bombarduje nas, aktywując mechanizm *walcz i uciekaj*. Działa jak potencjalne zagrożenie, podobnie jak w przypadku człowieka pierwotnego. W naszym organizmie dochodzi do przeładowania stresem. To osłabia układ odpornościowy, czujemy zmęczenie, powoduje depresję i trudności emocjonalne. Telefony i gry oraz filmy powodują napięcie, które należy rozładować.

Aby ustrzec się od negatywnego wpływu telefonu komórkowego, należy:

- Zadbaj o sen: chodź spać o tej samej porze i trzy godziny przed snem odstaw telefon - wyłącz niebieskie światło.
- Wyłącz niepotrzebne powiadomienia, aby unikać natłoku wiadomości.
- Zostawiaj telefon w innym pomieszczeniu, szczególnie gdy mamy się uczyć.
- Ustaw grafikę w telefonie na kolory monochromatyczne (czarno-białe), ponieważ to zmniejsza atrakcyjność czytanych treści.
- Zadbaj o aktywność fizyczną, co pozwala rozładować napięcie.

Patrycja Winzer

Przedszkole w Szarowie bierze udział w projekcie „Blżej pieska”

Podczas realizacji projektu dzieci będą mogły nieść pomoc potrzebującym zwierzętom oraz nauczą się właściwego zachowania wobec nich.

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę” – to pierwsze słowa polskiej ustawy o ochronie zwierząt. W tę wiedzę należy wyposażać społeczeństwo – a najlepiej zacząć właśnie od dzieci, od ich fascynacji światem, przyrodą i zwierzętami, która w prosty sposób może być przekształcona w wiedzę praktyczną: jak właściwie traktować zwierzęta, dbać o nie, porozumiewać się z nimi.

W ramach projektu 4 października z okazji Dnia Zwierząt do naszego przedszkola zawitały dwa urocze psiaki. Pani Aneta- behawiorysta, opowiedziała nam, jak powinno się traktować każdego zwierzęcia, a Horand i Whiskey zaprezentowały kilka sztuczek.

Wychowawcy grup

„Drogie drzewko obiecujemy, że szanować Cię będziemy”, czyli jak Przedszkolaki z Szarowa świętowały Dzień Drzewa

W poniedziałek 11 października przedszkolaki w Szarowie świętowały Dzień Drzewa. Tego dnia odbyły się zajęcia związane z tematyką drzew, dzieci tworzyły własne drzewko, poznały budowę drzewa, jego znaczenie dla człowieka, zwierząt i przyrody.

Na koniec dzieci złożyły przysięgę i zaśpiewały wszystkim drzewom radośnie „Sto lat”.

Filmik z wydarzenia dostępny na Fb Gminy Kłaj.

Wychowawcy grup

Misie z Grodkowic rozpoczynają realizację Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Zabawa sztuką”

Twórcze Misie przystępują do projektu edukacyjnego „Zabawa sztuką” zgodnego z założeniami pedagogiki freblowskiej, którego głównym celem jest propagowanie sztuki w korelacji z kompetencjami kluczowymi.

W środę, 29 września zrealizowaliśmy zadanie pod tytułem „Sztuka ziemi (land art)” – stworzyliśmy obraz przedstawiający leśnego ludzika przy użyciu materiału przyrodniczego – szyszek, kasztanów, liści, kwiatów, patyków i jarzębiny. Podczas pracy rozwijaliśmy postawę twórczą, zainteresowanie światem przyrody, orientację w schemacie ciała, a także budowaliśmy więź społeczną w naszej grupie.

Justyna Trzaskalska, koordynator projektu

Wizyta przygotowawcza w ramach projektu PO WER „Ponadnarodowa mobilność uczniów” w Wenecji

W dniach 15 – 17 września 2021 roku odbyła się wizyta przygotowawcza w ramach projektu PO WER „Ponadnarodowa mobilność uczniów”.

Szkołę w Szarowie reprezentowały panie Monika Imos i Iwona Nowak. Celem tej wizyty było podpisanie umowy partnerskiej ze szkołą Istituto Comprensivo Statale "F. Querini" Istituto Comprensivo "F. Querini" w Wenecji we Włoszech, która wkrótce będzie gościła naszych uczniów. Podczas wizyty zostały omówione szczegóły dotyczące programu pobytu grupy uczniów we Włoszech w terminie od 4 do 8 października. Ustalono także kwestie organizacyjne: miejsce zakwaterowania i wyżywienie uczestników mobilności. Wszystkie spotkania odbywały się w serdecznej i pełnej życzliwości atmosferze, a nasi uczniowie z niecierpliwością czekają na zbliżający się wyjazd.

Monika Imos

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jesteśmy widoczni na drodze

W trosce o bezpieczeństwo naszych uczniów Szkoła Podstawowa w Targowisku przystąpiła do udziału w XI edycji małopolskiego Konkursu *Odblaskowa Szkoła*. Konkurs organizuje Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. Jego celem jest podniesienie świadomości rodziców i dzieci na temat dbania o bezpieczeństwo podczas drogi do i ze szkoły oraz kontrolowanie ustawowego obowiązku korzystania przez dzieci z elementów odblaskowych. Promujemy również inicjatywy ograniczające zagrożenia w ruchu drogowym.

W miesiącach wrzesień–październik zaplanowaliśmy realizację następujących działań:

- Skompletowanie kamizelek i elementów odblaskowych, aby każdy uczeń i przedszkolak był widoczny na drodze.
- Gazetki dotyczące bezpieczeństwa na drodze, promujące noszenie odblasków.
- Spotkania uczniów z policjantem.
- Ogłoszono szkolne konkursy:

- a) plastyczny na temat: *W drodze do szkoły jestem bezpieczny*;
- b) na wykonanie prezentacji ukazującej bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- c) plastyczno-techniczny na wykonanie znaków drogowych.
  - Zaplanowano przeprowadzenie zajęć pozalekcyjnych na temat noszenia elementów odblaskowych i bezpiecznego zachowania na drodze oraz konkurs wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym.
  - „Wiem, pomagam, ratuję”, to kolejna propozycja działań z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów klas 1-3.
  - Promowanie bezpieczeństwa wśród seniorów oraz mieszkańców Targowiska, marsze oraz akcja podsumowująca realizowane działania.

Udział w Konkursie jest dobrą okazją do spotkań, rozmów i podejmowania działań, dzięki którym społeczność szkolna zabiega o dobro, jakim jest bezpieczeństwo.

Patrycja Winzer

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania w Przedszkolu w Targowisku

W grupie „Biedronek” obchodziliśmy Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania. W tym dniu w wielki świat literatury wprowadził nas w Miś MILUŚ.

Dzieci wysłuchały opowiadania D. Kluski pt.: „Wędrówka Małego Kasztanka”, ozdobiły zakładki do książek, a później wzięły udział w zabawach z kasztanami. Zachęcamy wszystkich dorosłych do głośnego czytania dzieciom.

Anna Kukiela

Pierwszy dzień jesieni u Misiów z Grodkowic – rozpoczęciem projektu ogólnopolskiego „Z darami natury świat nie jest ponury”

Pierwszy dzień kalendarzowej jesieni stał się doskonałą okazją do rozpoczęcia ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Z darami natury świat nie jest ponury”, do którego w bieżącym roku szkolnym dołączyły Misie z Grodkowic.

Tego dnia odwiedziła nas „Pani Jesień”, która przyniosła najmłodszym Przedшкоłakom dary sadu oraz lasu, które stały się pretekstem do różnorodnych zabaw matematycznych i zagadek. Ciekawskie Misie chciały zobaczyć na własne oczy, jakie zmiany zachodzą w przyrodzie jesienią, więc czym prędzej udaliśmy się do pobliskiego parku. Tam udało nam się w pięknym otoczeniu wykonać zadanie pt. „Kółko i krzyżyk” z realizowanego projektu - dzieci zagrały w popularną grę, wykorzystując patyki oraz „dary” kasztanowca. Ochoczo zbierany w parku materiał przyrodniczy posłużył nam do wykonania jesiennego obrazka na masie solnej. Tego dnia nie mogło zabraknąć również zagadek smakowych od Pani Jesieni oraz wykonania ilustracji ruchowej do utworu „Jesień” A. Vivaldiego.

Z niecierpliwością czekamy na wykonanie kolejnego zadania, ponieważ nowy projekt przypadł Misiom do gustu, czego dowodem są uśmiechnięte twarze i zaciekawione oczka Przedszkolaków.

Justyna Trzaskalska, koordynator projektu

Międzynarodowa mobilność uczniów z Szarowa – pokonała COVIDA!

W dniach 25.09.2021 r. - 03.10.2021 r. grupa 20 uczniów z klas VIIa, VIIb, VIIIA i VIIIB z opiekunami uczestniczyła w wyjeździe do Grecji w ramach realizowanego projektu „Ponadnarodowa mobilność uczniów” - „Nowocześni szkolni odkrywcy dziedzictwa kulturowego” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój.

Termin wyjazdu był kilkakrotnie przekładany z powodu pandemii. Dzięki determinacji nauczycieli: Edyty Imos, Sabiny Zaporowskiej oraz Aleksandry Gruszeckiej udało się w pełni zrealizować projekt. Tygodniowy pobyt w zaprzyjaźnionej szkole DIMOTIKO SXOLEIO HORTIAT na przedmieściu Salonik obfitował w wydarzenia edukacyjne, kulturalne i kulinarne. Uczniowie w trakcie wyjazdu brali udział w różnorodnych warsztatach oraz wycieczkach edukacyjnych związanych z tematyką projektu. W ramach realizacji obowiązkowych zadań programowych uczestnicy konstruowali m.in. papierowe i elektroniczne mapy myśli, tworzyli mobilne gry terenowe, przygotowywali przysmaki polskiej i greckiej kuchni oraz prezentowali tańce narodowe. Wszystkie działania realizowane były wspólnie z rówieśnikami z placówki zaprzyjaźnionej, a językiem wykładowym i komunikacyjnym był język angielski. Zajęcia popołu-

dniowe uczniowie spędzili na wycieczkach i spotkaniach integracyjnych. W programie znalazło się m.in. zwiedzanie miasta Saloniki, rejs statkiem, wizyta na stanowisku archeologicznym w Verginie, nauka tradycyjnych tańców oraz kosztowanie specjałów kuchni greckiej przygotowanych przez rodziców i nauczycieli. Pobyt w Grecji był nie tylko okazją do nauki i pracy, ale stał się również przestrzenią do wymiany międzykulturowej. Pierwszego dnia uczniowie byli goszczeni w greckich domach. Ten wspólnie spędzony czas był niezwykle okazją do poznania odmiennych kultur, szlifowania umiejętności językowych, lecz przede wszystkim był wspaniałą lekcją dialogu międzykulturowego i tolerancji. Poza wyteżoną pracę nad projektem zaplanowany został również czas na wizytę u burmistrza miasta Saloniki oraz spotkanie z przedstawicielami oświaty.

Tematyka zajęć przygotowawczych i wyjazdu umożliwiły osiągnięcie celów projektu. m.in. wzmocniła najważniejsze kompetencje kluczowe: znajomość języków obcych, umiejętność korzystania z najnowszych technik komunikacyjnych i informacyjnych; kompetencje osobiste i społeczne oraz obywatelskie; umiejętność skutecznego uczenia się; a także kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – poznania innych zwyczajów, historii i sztuki, zrozumienia odmienności kulturowej, religijnej i obyczajowej różnych narodów. Zdobyte tych kompetencji ułatwi uczniom późniejszą naukę, pracę, umożliwi radzenie sobie w życiu. Nauczy budowania relacji międzyludzkich w oparciu o poszanowanie innych kultur, systemów wartości i religii, wrażliwości i tolerancji dla takich odmienności.

Długa podróż do domu obudziła w niektórych z nas drzemiące talenty poetyckie. Efektem tego jest wiersz autorstwa Pani Oli: „Z Grecji do domu wracamy!”

Koordynator projektu: Edyta Imos

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wizyta Przygotowawcza z Projektu Po Wer „Ponadnarodowa Mobilność Uczniów” w Salonikach

W dniach 9 – 11 września 2021 roku odbyła się wizyta przygotowawcza w ramach projektu PO WER „Ponadnarodowa mobilność uczniów”, tytuł przedsięwzięcia „Nowocześni szkolni odkrywcy dziedzictwa kulturowego” w Szkole Podstawowej im. Św. Jadwigi Królowej w Szarowie.

Naszą szkołę reprezentowały panie Edyta Imos i Aleksandra Gruszecka. Celem wizyty było podpisanie umowy partnerskiej z grecką szkołą w Salonikach - Hortiat, która będzie gościła naszych uczniów. Podczas wizyty został ustalony dokładny harmonogram realizacji działań merytorycznych i kulturowych, które będą realizowane podczas mobilności zagranicznej uczniów. Zostały sprawdzone i uzgodnione warunki pobytu uczniów – wyżywienie i zakwaterowanie. Grecy nauczyciele są bardzo otwarci na przyjazd naszych uczniów i deklarują zaangażowanie we wszystkie działania projektowe.

koordynator projektu: Edyta Imos

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Przedszkole w Szarowie bierze udział w projekcie: „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”.

O MODULE:

MODUŁ I. Czytamy razem z Małym Misiem

Razem z Misiem przedszkole realizuje kierunek polityki MEN:

- 1) wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny – rozwijanie czytelnictwa przez przedszkole we współpracy z rodzicami tj. zachęcanie do czytania w domu młodzi;
 - 2) wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro; kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie – codzienne czytanie dzieciom, poszukiwanie w/w postaw w utworach literackich;
 - 3) podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów – dobór literatury do wieku, możliwości i potrzeb dzieci;
 - 4) działanie na rzecz poznawania polskiej kultury – prezentacja polskiej literatury dzieciom;

Wiodące kompetencje kluczowe: kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji; kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się; kompetencje obywatelskie; kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Przedszkolaki z wielką radością powitały nowego przyjaciela Misia, któremu dali na imię TULIŚ, od teraz będzie on miłym towarzyszem naszych przedszkolnych przygód.

Karolina Maślana

Wycieczka klas trzecich z Kłaja na Wawel

8 października uczniowie klas trzecich byli na wycieczce na Wawelu. Wawel to magiczne wzgórze pełne legend, opowieści o dawnej potęgzie, polskich władcach i ich losach. Nasi uczniowie mogli się z nimi zapoznać w czasie lekcji muzealnej. Dowiedzieli się, że staropolskim słowem „wawel” określano suche miejsce wznoszące się ponad bagnami i mokradłami. Tak właśnie wyglądało wzgórze wawelskie i jego otoczenie wiele lat temu. Był to doskonały punkt obronny, więc bardzo szybko powstał tu gród, a w nim zamieszkał pierwszy władca. Według legendy był to książę Krak i jego piękna córka Wanda.

Trzecioklasiści zobaczyli komnaty królewskie. Szczególnie zainteresowała ich Sala pod Głowami. Jej sufit zdobią rzeźbione głowy. Jedna z nich ma na twarzy opaskę zasłaniającą usta. Dlaczego? Wyjaśniła im to legenda. Uczniowie zapoznali się też z legendą o królewskim błaznie, Stańczyku, jego mądrości i przebiegłości. Dowiedzieli się, że na wieży Zygmuntowskiej wisi, wprawdzie już nie największy, ale wciąż najsłynniejszy, polski dzwon-Zygmunt. Został ufundowany przez swojego imiennika, króla Zygmunta Starego. Spізowy kolos waży aż 13 ton. Zygmunt bije tylko w największe święta oraz z okazji ważnych dla Krakowa i Polski wydarzeń.

Według innej z legend, pod zamkiem znajduje się drugi, podziemny Wawel, a w nim wielka komnata. To właśnie tam w Wigilię Bożego Narodzenia spotykają się wszyscy polscy królowie. Kiedy władcy uczują, przybywają do nich spod Tatr rycerze Bolesława Chrobrego.

Jednym z największych wawelskich skarbów są arras, czyli przepięknie dekorowane tkaniny, które wieszano na ścianach. Ogromną ilość arrasów tkanych wełną, jedwabiem oraz srebrnymi i złotymi nićmi zamówił w brukselskich warsztatach król Zygmunt August. Uczniowie zwrócili uwa-

gę, że często pojawia się na nich postać smoka oraz jednorożca. Mieli też okazję ułożyć arras z ogromnych puzzli. Bardzo im się to podobało.

Dużo radości sprawiła dzieciom wizyta w jaskini smoka. Legendę o smoku przecież wszyscy wcześniej słyszeli, ale w jego pieczarze było niewiele osób.

Wycieczka okazała się świetną lekcją historii, uczniowie mieli okazję lepiej poznać legendy oraz postacie związane z Zamkiem Królewskim.

Alicja Czyżycka, Halina Kosak

Wioski Świata – wycieczka klas II z SP Kłaj

Park Edukacji Globalnej – Wioski Świata to miejsce, które 8 października przeniosło naszych drugoklasistów w podróż po całym globie. Na obszernej powierzchni parku zobaczyliśmy wielkoformatową mapę świata, na której zlokalizowano budowle architektoniczne ukazujące sposób życia charakterystyczny dla mieszkańców konkretnej części kuli ziemskiej.

Zobaczyliśmy tu zabudowania reprezentatywne dla wszystkich kontynentów świata. Zwiedziliśmy chatę peruwiańską, papuaski dom na palach, wioskę indiańską, jurtę mongolską, igloo, wioskę afrykańską oraz domek na wodzie. W budowlach obejrzeć mogliśmy oryginalne stroje oraz przedmioty codziennego użytku używane przez ich mieszkańców. Niezwykle atrakcyjne okazały się również: plużąca lama, wielbłąd oraz jak, którego można wydoić.

Po zwiedzeniu osad z różnych części świata, nasi uczniowie uczestniczyli w warsztatach: „Dzień z życia w Afryce”. Podczas gry symulacyjnej dzieci, udały się w podróż do Afryki. Tam, w ghańskiej wiosce dowiedziały się jakie są codzienne obowiązki ich rówieśników, z czego dzieci w Ghanie robią zabawki, skąd się bierze czekolada i jak wyglądają lekcje w szkole pod drzewem. Uczestnicy mogli obejrzeć przedmioty i stroje, zarówno z tej tradycyjnej, jak i bardzo nowoczesnej Afryki. Na zakończenie, podzieleni na drużyny uczestniczyli w zabawach ruchowych. Na warsztatach dzieci poznały strefy Afryki, przyporządkowywały zwierzęta do odpowiednich stref – sawanny, dżungli oraz Sahary.

Wycieczka dostarczyła nam wielu niezapomnianych wrażeń i była świetną zabawą dla naszych drugoklasistów. Pozwoliła też uświadomić, w jak trudnych warunkach żyją ludzie na świecie. Dzięki tej podróży mogliśmy doświadczyć tamtejszej kultury i tradycji oraz poczuć odmienną rzeczywistość.

Anna Margielewska, Beata Pagacz

Relacja z wyprawy „Poznaj swój kraj – Baranów i Sandomierz – perła architektury renesansowej”

Dwudziesta pierwsza lekcja Historii z Wolnymi

W dniu 21 sierpnia 2021 r. o godz. 7.00 ponownie wyruszamy w Polskę, tym razem szlakiem: Kłaj – Baranów – Sandomierz – Kłaj. Piękna pogoda, więc i humory dopisują wszystkim uczestnikom realizowanego przez TS Wolni Kłaj zadania pod nazwą: „Poznaj swój kraj – Baranów i Sandomierz – perła architektury renesansowej”. Bliskość miejsc, do których się udajemy sprawia, że już o godz. 9.30 jesteśmy w Baranowie.

Baranów Sandomierski jest miastem leżącym w województwie podkarpackim, w powiecie tarnobrzskim, stanowi siedzibę władz gminy miejsko-wiejskiej Baranów Sandomierski. Miejscowość ta leży nad Wisłą i Babulówką – prawobrzeżnym dopływem Wisły. Prawa miejskie uzyskał od Kazimierza III Wielkiego w 1354 roku. Pierwotny rycerski dwór obronny w XV stuleciu należał do rodziny Baronowskich herbu Grzymała. U schyłku wieku dwór ten, przeszedł na własność Kurozwęckich herbu Poraj, najbogatszego wówczas rodu w Małopolsce. Następnymi właścicielami był ród Górków z Wielkopolski. W 1578 roku Stanisław Górka sprzedał zamek Rafałowi Leszczyńskiemu, który wybudował tu dwór renesansowy na planie prostokąta stanowiący dziś część zachodnią zamku.

Andrzej Leszczyński – wojewoda brzesko-kujawski rozbudował zamek dobudowując dziedziniec z renesansowymi krużgankami wokół nowych budynków i założył bibliotekę. Około 1620 roku murowany zamek został otoczony ziemnymi fortyfikacjami bastionowymi, które nie zachowały się do dzisiejszych czasów. Ostatnim właścicielem z rodu Leszczyńskich był Rafał Leszczyński – ojciec Stanisława Leszczyńskiego – króla Polski.

Przed II wojną światową właścicielem był Roman Dolański, który stracił zamek w wyniku reformy rolnej z 1945 roku.

W styczniu 1968 roku przekazano zamek Kopalniom i Zakładom Przetwórczym Siarki Siarkopol w Tarnobrzegu a od lipca 1997 roku właścicielem zamku jest Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w Warszawie.

Po zapoznaniu się z historią zamku przystępujemy do zwiedzania wnętrza i przepięknego ogrodu. W zachodnim skrzydle znajduje się sala portretowa z czterema wizerunkami królów Polski, a także Galeria Tyłmanowska, w której prezentowane są obrazy przedstawiające miasta włoskie. We wschodniej części można zobaczyć trzy komnaty gościnne oraz Basztę Falconiego. Inna z baszt mieści secesyjną kaplicę, wewnątrz której znajdują się obrazy Jacka Malczewskiego (Tryptyk przedstawiający Matkę Boską z Dzieciątkiem, Tobiasza z aniołem i patrona Malczewskiego, św. Jacka Odrowąża) i witraże Józefa Mehoffera. Z zaprojektowanych 7 witraży do dziś zachował się tylko jeden, reszta została odtworzona.

Sandomierz miasto w województwie świętokrzyskim położone jest na siedmiu wzgórzach, stąd nazywane jest czasem „małym Rzymem”. Większość zabudowy wraz z historycznym centrum, uznanym w 2017 za pomnik historii, położona jest na lewym brzegu Wisły, a przemysłowa część, leży przy prawym brzegu. Ślady pierwszego osadnictwa na tych terenach, znalezione w wykopaliskach archeologicznych, pochodzą z neolitu. Od X w. na terenie wzgórza zamkowego znajdowała się osada a od XI wieku gród, siedziba książęca oraz miasto wojewódzkie. Odkryte podczas prac archeologicznych naczynia ceramiczne z XI wieku charakteryzują się podobieństwem do technik i wzorów wyrobów z Wielkopolski. W czasach Bolesława Chrobrego miasto pełniło ważną rolę. W średniowiecznej Polsce obok Wrocławia oraz Krakowa zaliczone zostało przez Galla Anonima do trzech głównych siedzib Królestwa Polskiego.

W okresie rozbicia dzielnicowego Sandomierz był stolicą Księstwa Sandomierskiego, a przez około 700 lat również miastem wojewódzkim. Po zniszczeniach w czasie najazdów tatarskich, ponownie lokowany w 1286 r. przez Leszka Czarnego. Od końca XIV w. do rozbiorów Sandomierz był miejscem sądów szlacheckich pierwszej instancji: ziemskiego i grodzkiego.

W 1286 roku Sandomierz uzyskał prawo składu - przywilej handlowy nadawany miastom od XIII wieku polegający na nałożeniu na przejeżdżających przez miasto kupców obowiązku wystawienia na sprzedaż przewożonych towarów, dzięki czemu miasto się niezwykle szybko bogaciło. W czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów w Sandomierzu mieściła się kasa szafarzy podatków dla Małopolski.

Ponownie handel odegrał ważną rolę w rozwoju miasta w XV wieku (Sandomierz leżał na trasie drogi wiślanej związanej z handlem zbożem). XV – XVII wiek był okresem częstych pobytów dworu i króla w Sandomierzu i zjazdów szlacheckich. W okresie zaborów Sandomierz stał się miastem pogranicznym między Królestwem Polskim a Galicją i stracił znaczenie administracyjne, a także gospodarcze. Dodatkowo został dość poważnie zniszczony przez I wojnę światową. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę miasto wyrwało się ze stagnacji i zaczęło się prężnie rozwijać, lecz prosperita trwała krótko, w 1939 wybuchła II wojna światowa, tym razem Sandomierz nie uciepiał podczas działań wojennych.

W 1956 utworzono Muzeum Okręgowe w Sandomierzu, którego pierwszą siedzibą była kamienica Oleśnickich; od 1986 muzeum mieści się na zamku w Sandomierzu.

Krótki rys historyczny z dziejów Sandomierza pozwala lepiej przyswoić i zrozumieć burzliwe czasy i spojrzeć z podziwem na zachowane zabytki architektury, których jest tu mnóstwo. Udajemy się, więc z parkingu przy spichlerzu na Zamek Królewski, następnie ul. Zamkową na rynek starego miasta, po drodze mijamy Kamienicę Oleśnickich, Ucho Igielne inaczej Furtę Dominikańską, pierścień Sandomierza z 30 kg oczkiem z krzemienia pasiastego i podchodzimy pod Ratusz. Ukazuje nam się przepiękny widok na Basztę Opatowską oraz cały rynek, spędzamy tu około pół godziny a następnie kierujemy się ulicami starego miasta do Bazyliki Katedralnej, przechodząc obok kamienicy Długosza, która mieści obecnie muzeum diecezjalne. Po zwiedzeniu Katedry udajemy się następnie na przystań gdzie na koniec dnia mamy przewidzianą atrakcję – jest nią rejs po Wiśle. Wsiadamy na statek i ruszamy w piękny rejs oglądając jeszcze raz wszystkie zabytki architektoniczne zachowane na skarpie sandomierskiej wspaniale podświetlone promieniami zachodzącego słońca.

W końcu o godz. 19.00 nadszedł czas powrotu do domu i jak zwykle z żalem ale bogaci w wiedzę historyczną, którą hojnie przekazywali nam nasi przewodnicy oraz pełni wrażen i podziwu dla zachowanej renesansowej sztuki architektonicznej i sakralnej udajemy się do autokaru. Kolejne zadanie ofertowe powierzone nam w 2021 r., pod nazwą „Poznaj swój kraj – Baranów i Sandomierz – perła architektury renesansowej” zostało zrealizowane z wykorzystaniem środków własnych TS Wolni Kłaj oraz przy wsparciu finansowym Urzędu Gminy Kłaj oraz wpłat własnych beneficjentów.

Jerzy Czubak

Wydawca: Urząd Gminy Kłaj, Kłaj 32-015, tel. 12 284 11 00. Redaktor naczelna: Oliwia Bieda, e-mail: promocja@klaj.pl

Druk: Creocom, Targowisko 503, 32-015 Kłaj
tel. 698 516 927, www.creocom.pl
Nakład: 1 500 egzemplarzy

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnym tytułem. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Cennik ogłoszeń i reklam dostępny w redakcji.